

—Պէսարապետատ վազը Գինէվ շէճ-
րինտէն այրման մէջք ու պարտա կէօրէ
Պէսարապետատ պուրունան Րուս բիտտէ
սիւարի վէ թօճու ասաքիւրինին
զախիւրէլէրի բէքիւմաթ լարքնա գատար
հազըր օլուպ, ասաքիւրի մէրգումէ,
պա թէլէկրաֆ վէրիլէն իւք իշարէթտէ
հարէքթէ մէհետ իմիշլէր: Գինէվ
շէճրի պունտան երկիմի պէշ սէնէ էլ-
վէլ պիւիւք պիր գասապա իքէն,
չիմտի 90.000 մէքէսիսի օլարազ վէ
Պէսարապետանը մադարըր պուրունա
րազ պիւիւք պիր շէճր տիր: Շէճրի
մէջքիւր Օտէսանն վէ Պէնտէրին շը-
մալի զարպ թարաֆնետա քետիւն օ-
լուպ, Սէն-Բէթրէսպուրկտան թագ-
րիպա 1600 քիլօմէթրօ վէ Պէնտէրտէն
թագրիպա 50 քիլօմէթրօ ուղազլըդ-
տա տըր: Վէ պուրունտուղու մէվզը
Տնիէսթէր վէ Բրուտտան վէ Կլաջ օլու-
նուն կէշիտինտէն հէման միւսալի պիր
մէսաֆէտէ ուղազ օլտուղունտան, հա-
րաքեթիւր ասքերիլէնէ միւսախիտ պիր
մէրքէզ օյապիւրի, Հուտուտ ճիւլ-
րընտաքի Րուս էեալէթլէրինտէ պու-
րունան Զէնիկին գըզլարքնա մախսուս
կէճէլի կիւնտիւղլիւ մէրթէպլէր Րու-
սիանն իշրէրինէն նազլ օլունմուշլար
տըր: Պիլճիւմէ էճազճըլար, մուհա-
րէպէտէ էճազճըլըզ իթմէք իւզրէ
գայտ օլունմուշլար տըր: Կիճէ կիւն-
տիւղ Օտէսա վէ Սէվաստաբօլ իսթիհ-
քնամաթքնա չալըշլմադտա տըր: Օ-
ւազօֆուն պիւիւք թապետաք իսթամ
պուրուշ տուր Պու թապետ Պիւկ շէճ-
րինին էնլի պօղազըր հիմանէ իտէր,
վէ մէջքիւր պօղազ Պարատէնիլտէ
Րուսիանն սէյրի սէֆիւրին իթտիւրէ-
ճէկի պիւլճիւմէ թիւճճար սէֆիւրէլէ-
րինէ մահէլլի իթթիճա օլապիւրի: Հէր
կիւն Րուսիանն ճէնուպ թարաֆնետա
գաթարլարլա ասաքիւր վէ մուհիմաթը
հարապիւնէ կէօնտէրիլլէքտէ տիր Ալազ
տէլլէրինն լաոտազ քալի թապաթալի
վէ տիկէր թարաֆտան ժէնիգալ գա-
լեսաքնտան մուհաֆաղա օլունմուշ
տուր: Թէքիլ Րուսիա մէմալիքինտէ
էֆքետար ումուսիւնէ ֆէվզէլատէ սու-
րէթտէ մէշղուլ պուրունտուղունտան,
պունտան տօլանը թիճաթէթ վէ սա-
նախի տուրմուշ տուր: Րուսիա տէվ-
լէթիլ, մուհարէպէ իթտիլինտէ, աղ-
լէճէ մուզաքիլադտա պուրունմանա-
ճազ տըր: Չիւնքի տէվլէթի միւշարի-
լէյհանն 100 միլիօն ռուպլիտէն իւպա-
րէթ Եննի պիր իսթիկրազ աղտ իթ-
մէք թապալվուրունտա պուրունտու-
րունա տայիր չուտու պուլան պիր
թէվաթ ուր իւրէրինէ, Րուսիատա ի-
գաւաթի իտէն օրթօտօքալար ֆաւիդ ի-
է տէրհալ 10 միլիօն ռուպլի իսթիկ-
րազ վէրմէնէ Տաղըր պուրունմուշլար
տըր: Չալմիլ Մ օսգուս տտէրիլէնի պէ-
տիւրէնի տալիս մէսայրէֆտըր ասքէ-
րինէ իշն հիւքումէթէ 10.000 000
ռուպլի վէրմիշ տիր:

—ձիպալիտէ ինչա օլունանադ միւ
լէթ մէքթէպինին մնսարիֆաթը ինչա
իյէսինէ եարաւմ իթմէսինի բիւս իչին
միւսիւ Զարիֆինին նէզտինէ իւլ քիւ
շիտէն միւրէքքէպ պիր հէյեթէ կէօս
տէրիլպ, իֆատէյի հալ իյլէտիքէ
բինտէ, միւմալիէյ հէյնտի պէտէնին
տէն մէջքիր մէքթէպին ինչա իթմէք
լիկէ սեզզ վէրմիշ տիր :

—Ֆիլիպէտէն Լեվընթ Հէրքլտա եւ.
ՉԸԸԸՉ օլան պիր մէքթուպտա օգուռն.
մուշ տուր .

«Պուլիտարիսման վաղըստընտա, Բա-
զարճըդ. Դազարընտա 32 վէ միլիպէ

Գաղասընտա 16 թի ճէման 48 թէօյ
միւհթէրէք օլմուշ տուր :

Ինչպե՞ս էր իմ հայրը միակալ աղանդի կենտրոնում։

Իհարկուքով, եթե դու գիտես, որ իմ հայրը միակալ աղանդի կենտրոնում էր, ապա դու պետք է գիտես նաև, որ իմ հայրը միակալ աղանդի կենտրոնում էր։

«Բագարճըզ գաղատներն 32 բարէ
քէօյլներտէ իխթիլալտան էվ վէ 6.767
խանէ պուրունուպ, պունչարտան 2 834
խանէ էհալի վէ պաշըպօզուզլար թա-
րաֆընտան աթէշէ վերիլիպ խարապ ի-
տրիմիշ տիր : Պագը գալան 3912 խանէ
գուրթուլուու : Եանան 2834 խանէ-
տէն 2 658 ին ինչասընա գօմիսիօնը
ֆէվզէլատէ թարաֆընտան գաբար
վերիվիշ օլուպ, 548 խանէ շիմօր
տէն Եարըրմըշ, վէ սահպալէրինէ վէ-
րիվիշ, վէ 506 խանէ տէ ինչա օլուն-
մագ իւզրէ տիր քի, սէքիզ օն կիւնէ
գատար թէքմիլ օլուպ պիթէր : Ինչա
օլունմագ 1604 խանէ գալըր, պուն-
լարըն տան անգալպ ինչասընա պէտ
վէ մուպաշէրէթ օլունմագ Թորր Հագ-
գընը սէօյլէմէք իշին, սօղրուսու գօ-
միսիօնը ֆէվզէլատէ վէ պա խուսուս
րէյի-ի պուրունան Սատտուլլաշ պէյ
Հագրէթլէրի, մէմուրիեէթիին մագ-
սէտինէ վասըլ օլմազ իշին, միւմքին
օլան գայրէթի տրիկ իթմէմիշ տիր :
Վագթըն գըշ օլմասընա, վէ օտուուուն,
տուվարճը վէ սօղրամահըլարըն գըլ-
լէթինէ պագարագ, անագ անֆօի
Բաղարճըզ գաղատներտա պու գատար
խանէ ինչա օլունմասը մուճիպի մէմ-
նունիեէթ տիր : Փիլիպէ գաղատներտա
Եանան վէ Եարըլան խանէլէրէ կէլին-
ճէ, Եանան խանէլէրին մըգատարընը
2350 վէ Եարըլան խանէլէրին մըգատ-
րընը տա 439 ա իպպղզ գըլըպալիլիլիզ-
պունչարտան մամտան 304 խանէ տէ ին-
չա օլունմագ իւզրէ տիր : Կէրիտէ գա-
լըր 607 խանէ : պունչար տա գըլընէ է-
օլունմագ Թորր : Եունու տալի սէթը
իթմէմ քի, պու գատար մէտօշէ շա-
Եան ճահտ ու իլգտամթաբ ըղզմէն,
պիր չօգ ոտամ խանէսիզ գալմըշ իսէ
տէ, գօմիսիօնը մէղըրու պուրասընը
րիշնաղարը տիգգաթա ալարագ, պիր
թագըմ թէտպիլըրէ իթթիխագ իյէմիշ
տիր քի, անգարիպ մէվզըրի իճրաեհ
վազ օլունմագ Թորր : Խանէլէրի օլմա-
Եան քէօյլիւլըր, մուվազգտիթէն ճի-
վար քէօյլերտէ իգամէթ իթտրիլիպ,
Հիւքիւմէթ մէտարիֆաթը իլէ էթմէք
վէ սայրի Էէէնէէքլէրի թէտարիգ օ-
լունմագ Թորր : Դօմիսիօն ճանիպին-
տէն պու պապտէ էվալիլի գաթիլի
իթա օլունուպ, պունչարըն իճրասը
խուսուսունտա տալի քէմալի տիլ-
գաթ իւզրէնէղարէթ օլունմագ տա Թորր :

Ելէր գօմխոնանս ի թաղիկի սայու-
նիդամաթա, պաղը խալարամէ շիրքէթ
վէ դօնիթէլէրի թարաֆքնտան իտի-
լն, վէ հալէա իտիմէք իւզքէ պու-
լանան իւանէլէրի տօխի իւավէ իւն-
ճէք օլար իւնէք: Պաւլարար հագգըն-
տա քօրգուլմագտա օլան սէֆալթիթ վէ
մուսնիպէթին պիւքիւլլիէ Եօնիւ ա-
լքնմըշ օտուգու նէթիճէսին չըդա-
րապիլիբիդ: Հէլէ կէլէճէք սէնէէ
գատար, պիւթին ալէմի պունճա հէ-
նէճան իլէ մէշդուլլէսէ: Դուգուարթը
միւլէլլիմէլէրն էսերի պիլէ գալմաեա-
ճադ տըր Թէյլէքի գարնէէլէրի միւ-
ճէտառտն ինչա իտիլէճէք, թարա-
լարքնա թօխում էքիլէճէք, վէ ագ-
տէմն նայլ օլտուլարը իսթիլահաթի,
պիբ իտարէյի հասանէսին նէգարէթի
թահթնա, վէ հիւքիւլէթի Սէնի

յէնին պիճիւմէ մէմսլիքի մահրուսէ
 միլաեանթէրնին իտիալ իթմէք իւզըն
 օլտուղու իսլահաթթ ճէտրտէ սանէ.
 սինտէ, տահա զիեատէ միւքէմիէլ օ.
 Լահազ տըր :

Ռազադարճը նահիէնսինաէ պիր
խալլը հոյվանաթ վէ էշւա զասպ ու
թալան խոխլիշ խոխ: Էշնայի մէջ քիւ-
րէտէն պիր մըգտարը պուլունուպ,
սահպալըրէնէ իհատէ գըլընարըր կի-
պի, քէզալիք 3220 էօքիւզ, վէ 323
պուլա, վէ 1952 ինէք, 592 տանա,
138 մանտա, 64 մանտա եապրուսու,
192 պարիկը, 163 ինքէպ, վէ 23,612
գօնուն վէ քէշ ճարըր ճէման, սա-
տաէտ հայալանաթ պուլունուպ, սա-
հպալըրինէ թէշիմօ օլունմուշ տուր:

« Յիլիպէ նահիւեօնին յիւհիթէրէ. ք
օյան օն ի քի գարիեէէրինէ կէնիճէ
չալ բմմը յօւպ, մուաթիարէն պուլու
նան էչեառան մաատա, 12 361 դօնուն,
1172 քէչի, 6740 գուզու, 736 օլլագ,
411 պարկիր, 116 թայ, 31 մէքքէպ,
50 մանտա, 246 էօքիւզ, 1240 ինէք
2 պուղա, 12 գաթըր, ճէման 23 217
հայրան պուլունուպ, սահիպլէրինէ ի
նատէ գըրնմը արր :

« Յիշկպէտէ 1927 ատէտ հայկականի
տահա վար իւէ տէ , պուրլարըն սա-
հիպլըրի հէնուզ մէյտանա չըմամա-
մըլլար արը Բովիիօնուն պրի գարարը
մուճիպինճէ , էկէր գըրգ պրի կիւնէ
գատար մէգըրի հայկականիըն սա-
հիպլըրի մէյտանա չըմազ իւէ , պու-
հայկանլար էն զիւտէ իճիիւտճը
պուրլունան քէօյլիւլըն թէլլի իտիլէ-
ճէք տրի :

Գոմիսսիոնան տեղգաթիւ իմտիկն
պիր թէֆթիւ իւղերնէ, Բազարճք.
նահանէսի քէյլիւլէրի, ինթիլաւտան
էվլէլ օլտաւու իւղրէ, ամլիսիմք գեր-
սիսէլէրինի իճրա իթմէ. քիչին պիր հալը
սիւքէմէլտէ պուլունմաղ. իւղրէ, տա-
միսնաճլարը պուլունտուղու թաստիգ
օլունմուշ տուր: Պու նօգսանը իքմալ
թմէք իչին, թէտապիրի լաղմէնէ
թէշէպպիւս օլունմուշ տուր: Թէէմին
լուրի չում քի, չէնտ կիւնէ գատար լա-
ւում օյան արապա վէ էօքիւղլէր քէօյ-
լէրմէ վիրլիկի, արթիք պուլնտան
էվլէ հէլ պիր լիւզումլարը գալմա.
նաճաղ տուր:

Գոմիսիօնուն պիշարէ քէջլիւրէրէ
եանէ իյլմիշ օլտուղու ազճէ, էշու,
է չիֆթնի եւլաթլարը իլէ գախիթէ.
ի պուրաճըգտա մուֆասաալն թէք-
արլամեա հաճէթ կէօրլմ: Տու
ատընլար վէ էօքսիւզ չօլուզ չօճուզ-
ի հազարըրնտա ֆէվզէլատա ախճէ.
սպլըզլա միւսմէլէ օլունմուշ տուր:
իվզը պու խուստտա թէշքիւլ օ-
ւնան խալլամէլ շիրքէթլէրի տա-
րէք չօգ էլլիւք իթմիշ, վէ պիշա-
պուիլար խալլըրնը գըշա գարըք
ըմասը իշին լաղըմ կէտն Բուսպիլ-
ի վէ հէրնէվէ մահրումէթլէրիթի
էթմին իյլէքէքիթտէ հիւքիւմէլի
սպլըքի միւսպէնէլէ սէնմուշ տիր,
իյլլէքի չու մէտա ու իյնեալա շայ-
ն սոյ ու զայրէթլէր իծրա իտիլլէ.
շ օլտա իտի, էհալի տաթի հէր հաւ-
տիւշարը սէֆալէթ օլա ճագ իտի:

«Երկու ֆիլիշատե դովիսմուսէն
 ետեւէ հէմիեթիթի էյիլըրէնիստէն
 ըր տախի, պէյնէլէհայի հասըլիթ-
 կիէմիեթ տիր: Շէյլէ քի տէր-
 ար օլան շայեանը թէհսիֆ վո-
 ռաթլարտան սոնրա, Միսլէմանըար
 Խրիսթիեանլար պէյնիստէ հայէա
 Ղը իթիֆադսըղըդէ թէփաթուր-

լաբը ֆիբրէլէրի հէնէճան իւզրէ սագ-
լամագտա խոխի, եանի Միւլսիմանլար
խրիթիսանլարտան, գորգտուզլարը
հայտէ, խրիթիսանլար տախիՄիւլսի-
մանլարտան գորգմագտա խոխիէր: Պի-
նապէրին գոմիսիւն թարաֆընտան իթ-
թիխազ օւռնան թէտպիլըր սանէսին
տէ, Պուլկարիսթանտա աաաեիլի հա-
մէվճուտ օյամաըզընը ալէմէ ինանտը-
մագ իսթէկէն պիր թագքմ միւֆիտ-
լէրին պիլհիւմէ տեսիսէլէրինին էսիւ-
ալընիըշ տըր, Պու կիւնքի կիւն իսէ,
մէմէքէթին ինթիզամը հալ վէ էմիւ-
նէթինէ թէէմին օյուռտուգտան պաշ-
գա, զարազ ու աաալէթ թօխումարը
տախի մաշվ օյւմազլըրա վէ քաաֆֆէյի
սուռուֆուէ հալի պէյնիտէ պիր հիւսնի
իսթիգաճ հուսուլէ կէլէնէն պաշլամըշ
տըր: Իւմիտ իսթիլքըի, շու մէյլ թէ-
դըլէքիւտ իլլէնէրէք, նիհանէթ կէ-
նէթ Միւլսիմանլար վէ կէրէք խրիս-
թիսանլար եէկտիսէլէրինէ պիր վա-
թան էվլաալըրը նագաըքյա պագա-
ճազլար տըր: Պոլէատէքի վուգուսթ-
լարը պէնան իթտիքտէն սօնրա, պիր
ազ տախի գոմիսիսնուս վիլաեէթիսիլգէ
կէլտիկիւսէն պէրու իթտիլի մէհքէ-
մէնէ թէֆթիլէր հագըընտա պահս
իթմէք, Փայիտէտէն խալի տէյիլ տիր
զանն իտէրիմ: Դօմիսթօնու մէզըլիւր
սագաը, իսթիլալըն գաալը մէրպարէ-
լէրինին վուգուս կէլտիլի, վէ մուախ-
սարտան թէսիլն իտիլտիլի գարիեէլէրի,
իսթէյա Բէրուշթիլա, Պաթմագ, Բաու-
օլու, Բէկա, Տէրպպէնթ վէ սայիլը է-
հէմմիսէթի ճիլլէրիեէն պուլուստ-
րէյլըրէ կէզվէլէր, վէ Պաթմագ դա-
սիեաօնին վիրանէլէրինի, վէ եանմըշ
մաշէլլէրինի, վէ միւգաթիլէլէրինի պիւ-
կէ օղլէրիլլէ կէօրսիլլէր տիր:

« Պաշարագող գլխարկն հեման քեանքի
 քնի սերկերտեղերի իջի այտան պէ-
 րու ֆլիպէ հապխանէլերինտէ օլուպ,

որտէն մուհաքէմէրինէ պաղըլաճադ-
որը: Վազաա գօմիսին, ուֆիլ էհա-
մին մէնթաթը ուղղունտա տիկէր
նիտպիր վէ թէֆիշէր իճրաղըյա
էշղուլ իսէ տէ, պու մատտէեր տէ
վր տաղըզա պիւն խաթըրտա չը-
արմամազ տա տըր: Վէ չիմսիէն գա-
տար, չէրվա թաշիքնտա պուլունտա-
տը վէ պիր չօդ շահիտըրի տէֆաթ-
նէ իսթինթազ իթմիշ տիր: Պէնիմ մա-
էլլի մէվուդ տան ալորըրմ մալիւշ
աթմա նաղարէն, Պաթմազ վէ Տէր-
նէմ գարիէէրինէ տալիր չիմտիլի
ալ պիր չօդ էվրազ էզլլմիշ տըր:
էրնի մուհաքէմաթ իւն միւթթէհիմ-
րին իսթինթազնտա միւպաշէրէթ օ-
ւնմազտան, էվրազը մէղըրիւրէ իք-
վ իսթիճէք տիր: Պէնիմ զանըմա,
օմիլսիտուն իճրաթը, զայրէթի, վէ
աղգօմնիէթի, միմալլէրիմիլի իճ-
միէ զօնաճադ տըր, վէ Տիւէնտան
թիտա պէտիտէլլազ գայէմէ տը-
ն բաթօրթիթալա էօլտան չըգմիշ օ-
ւն էֆըրտըլ ամմիէն միւքէմիլ թազ-
նաթ իրանէ վէ թազտիմ գըլընա-
զ, վէ քնտի նուֆուղտըրըն սույժ
թիմալ իւն, իսթիթիտալար դատար
ուլլիմանղարն ինէտարիֆիթիէն պա-
օլան չայէանը թազպիէ վուգու-
լարա մաշէլլ վէ ոչպապիէնէն իւր-
օյանըրըն քեաֆէթիսի հաղզընտա,
ալէթ պիթալաֆանէ վէ պիւլա չէվ-
թ իճրա իսթիճէք տիր:»

ՄէճԼիսի մէտուան իշին լաղրժ
էն նիղամուսէ լայիհալարը թանղ իմ
Մէք իշին, Միտհաթ բուշա հոպրէթ-
նին թահթը րիւտանթ թինտէ պու-

Օսմանլը իտարէսինին իսլահ օրւնմազ սուլի իսթիմալաթը իլէ մէմուրինին իտարէսի քէյֆիյէսինէ պիր նէթիճէ վէրիլէճէյինէ տայիր Խըրիսթիան է-հալիսինի թէճէմին գըլմագ վէ պու վէճէլէ պէյլէ գանլը պուխրանլարըն վագըթ վագըթ զուհուր իլէմէմէսի խուսուսուսուս էվրոքաեա թէճէմինաթ իթա իթմէք իչին էսաք սուլէն թէէ-սիսինէ իթթիֆագ իլլէմիլէր տիր :

Բուսիա գապինէթուու ինսանլիյէթին վէ էվրոքանըն ասաեիչի կիպի պիր մէն-ֆաթթը ումուսի հուզուրուստ մէնա-ֆիի բուլիթիլէյինին սիւքլէթ իթմէսի լաղըմ կէլէն պիր մէսէլէտէ , տիւվէլի մուազաւմա միեանընտա պիր իթթի-ֆագ հուսուլէ կէթիլմէք իչին չօգ-ճալտ ու իրաւամ իլլէմիլ տիր :

Իչ պու իթթիֆագ սահէլէ վէ գալի պիր նէթիճէլէ վասլը օլալագ , վիճ-տանը ումուսինին իհթիեաճաթընա վէ ասալիչի ումուսինէնէ մուաֆթգ պու-լուսմաք իչին , Բուսիա տէվէթի է-լինտէն կէլալիյինի եաքաճագ տըր : Պա-գաթ տիրոմասի պիր սէնէտէն պէրու էվրոքանըն իթթիֆագընը մէվգըլի ֆիլիլէ գոյմագ իչին միւգաքէրաթտա պուլուսուսուլու հալտէ , Պապը Ալի , Ասիա վէ Աֆրիգանըն իչերլէրինտէն , Իսլամիլէթին աղ մուսթաղամ գուվէ-յի աքէրիլէսինին սընթը մուգաա-տէմ վէ սընթը թալիսինի ճէմ իտէպ , թէսասիւպի իսլամիլէյի թահրիգ ի-տէրէք , հաեաթլարըն իչին մուհարէ-պէ իթմէքտէ պուլուսան իքըրիթիեան էհալիսինի քէսրէթի ասքէրլէ էղմէյէ վագըթ պուլուսու տուր : էվրոքայը ալթ իւսթ իտէն տէհէթիլ գալի ու ճիտալ միւթէճաքըլարըն էլան պիրա միւճա-գաթ գալմըլար , վէ պու սաթթտա , պուլուրըն վէրտիլի էպրէթ սայլսին-աւ պիւթին միւսիսի մաքթաթ տաթիլիտէ վէ հիստէթլէնմիլ օլան էվրոքանըն կէօլլէրի էօնիւստէ , այնի գալիմիլէ վէ վահիլիլէր իհրա օ-լուսմագաա տըր :

Պու պապտէ , հաչմէթլու իմէրու-թոր հաղըթիլէրի տիւվէլի մուազա-մանըն պիր իթթիֆագ գարաք վիրմիլ օլտուղու մագսէտէ եէտի իգթիթաա-րընտա պուլուսան քեաֆֆէյի վասա-յիթ իլէ վասըլ օլմաղա գաթիլէն գա-րաք վիրմիլ օլտուղանտան , օրտուսու-նուն պիր գըմընք սիլահ ալթընա ալ-մասընք միւսասիպ կէօրմիլ տիր :

Հաչմէթլու իմէրաթթոր հաղըթիլէրի մուհարէպէ իսթմէլէ , վէ միւթիլին մէրթէպէ անըն մէնինէ չալըլաճագ տըր : Պուսուսիա պէրապէր , թէքթիլ էվրոքանըն հագըլի , ինսանի , վէ էլ-ղէմ թանըրըլը վէ Բուսիա էֆթու-րը ումուսինին տաթիլի գալէթ չիտտէթ-լէ հիստէտաք օլտուղու գալիտէլէրին թէճէմինաթը մուհասիլէ իլէ թաստիգ օլտուղա , քեաթիլէն իհրալէ գօնուլ մաեընճա , կէրի չէքիլմէմէնէ գարաք վիրմիլ տիր :

Իչպու իմհրիլարթը խարիճիլէ նա-ղըրընա գըրաաթ իլէ , սուրէթինի նէղ-տինէ պըրադմաղա մէղուսուսուղ :

Գապուլ էտին Էլն .

ԱԶԳԱՅԻՆ

ՎԱՆԱԿԱՆ ԸՄԲԵՍԱՄԱՐՏՈՒԹԻՒՆ

Միաբանական ուխտն Ս . Էլմիսինի մի քանի օր յառաջ երբ երեկոյան ժամը ութ եան ժամանակն կը կատա-տարէր Սուրբ Աստուածածնի նախա-

տօնակն՝ ի պատիւ նոյն հանդիսաւորա-ւորն ժողովուրդը սովորականէն աւելի եկած էին եկեղեցի , յանկարծ ընդ-հատուելով ժամը ութինն՝ նախա-տօնակն փոխարկուեցաւ ըմբշմար-տութեան հանդիսի : Դուրս եկան ի հրապարակ եկեղեցւոյ երկու ըմբշ-ներ , մինը Երուսաղէմի միաբան կիւ-րեղ վարդապետն , այժմ փոխանորդ տեսչի ճեմարանի Ս . Էլմիսինի , և մը-ռը տիրապու Մեղքիսեղեկը : Վարդա-պետն իրեն յայտնի պատճառէն յուզ-ւած յարձակուելով տիրացուի վերայ խեղաւ վարժ և արագ ութ եամբ սկսու-ր ունեցնել իջեցնել նորա գլխոյն և վարդապետութեամբ յետեւ յետեւ իցն և յառա-ջիցն կեցեր արձակել , այնպէս որ տի-րացուն իւր կարծիք հասակաւն և ան-գորութեամբն իսպառ չլիթուած նո-րա բազմակողմանի հարուածքներէց ուստի մէկ ձեռն ձգած վարդապետի փիլոնի կոճակներին և մէկ ձեռովն նո-րա մօրուքն բռնած ճօղալի պէս կախ եղած հաղիւ իրենկալապաւնէր այսպէս ձայն տալով . « վարդապետ , այս տեղ Երուսաղէմ չէ , սուրբ տեղեաց կոն-չկայ , զսպիր քեզ , աճի՛ք է » . բայց ի՛նչ ներդործութիւն կարող էին ու-նենալ վարդապետի վերայ տիրացուի այսպիսի խօսքերն , մինչեւ վարդա-պետն դարձանալի արագ ութ եամբ մէկ ալիթ արթն ուս տանտուր հարուածներ կիլեցնել տիրացուի գլխոյն :

Ներկայ գտնուող բարեպաշտ ժողո-վըրդականներից ոմանք , նաև վանքի թուանքիներն վրայ թափուելով հաղիւ կարողացան միմեանցից բաժ-նել , որ և ծայրայեղ գայթակղութիւն և յուսահատութիւն պատճառեց ա-մենայն գոյուլն արտերի : Այսպիսի ժպիւր ընթացք ահա երկիցս է կտեա-նել իւր ժողովուրդը , և այն Թուրք եկեղեցւում գործած : Ինչպէս առա-ջին անգամ բողոքեցին ազգային լրա-գիրք եկեղեցիում մէկ աշխարհական պատանի ծեծելոյն համար , այնպէս էլ այս անտանելի անպատուութիւնը տես-նելով տեղապահ քրտազանն անընդ-միջապէս յայտարարութեամբ ծանոյց ի թիւրական վեհափառ Կոթուղիկոսին , բայց մինչև ցայսօր դործ կենայ ի լր-առութեան : Ինչպէս կկարծուի Թիւրա-կանէն վերադարձին պետք է լինի հար-կաւոր տնօրէնութիւն , որոյ հետևան-քըն կը խոստանամ դարձնուլ յայտնել յարգոյ խմբադրութեանը :

(Մեղու Հայաստանի)

Ի Լ Ա Ն Ա Թ

Թէպապայի տէվէթի Ալիյէտէն վէ Սօֆիա գաւապտըն էհալիսինտէն վէ մանիֆա Սուրաճը էտաֆընտան Ալ-րամ վէլէտի Սալման նամ քիմէմէնէին վիրտիլի իսթիթաաք իւզէրինէ խալի թալիսին օրուսան թիւթ գօմիսէր մէ սինտիք մարիֆէթլէրի լէ պիտիլէ ո-գիգ հալը իֆլաստա պուլուսուղու անըլալընչ , վէ իֆլաստա հիւքթ օ-լունմուլ օլմաղա , մէրգուստա հէր քիմին ալաճաղը վար իսէ , իչպու ի-լաննալէննի զաղէթտեա տէրճի թա-րիլիսինտէն իթ իպարէ , նիհայէթ օթ ու զ պիր կիւն դարձընտա Սօֆիա թիճա-րէթ մէհրէմէսինէ կէլիպ , վէ եալիօտ մուսատապ ոնէտլէ վէթիլ կէօնտէ-րիպ , ալաճաղըլարընք գայտ վէ իսպաթ իլլէմէլէրի իլթալըն իլէ , կէլմէնէնլէր հագըլարընտա նիղաւմա թէվիֆէան մուամէլէ օլունճաղը իլան օլունուր :

Էվաքը հիւճաեուստան իճատիլտէ-տէքի թալրա վէ թալօճաղը սալը հա-լը բուսի գապըն իպթ իտասընտան ի-թ իպարէն , իւլ սէնէ միւտաթ վէ օն պէչ պին զուրուչ պէտէլ իճարէ իլէ թալիպի իւզէրինտէ օլուպ , պուլուսան զիեաեաթէ թուլթաճաղըն իչպու թըլընի սանիսին օն իւլիւնճիւ ճիւ-մաա իրթէսի կիւնիւնէ գատար իա-ղիսէյի խասսա մէճիս իտարէսինէ կէլմէլէրի :

9 թըլընի սանի սէնէ 92

Սրարմալէթ	Էֆրէնճ գահվէի
Գըլլէ	Գըլլէ
3620	1600
Եւսէն գահվէսի	Հանեա սապօնու
Գըլլէ	Գըլլէ
60	2800
Ալէա իւլ ալէա Մըսըր բի-րինճի	Գըլլէ
Ալէա Մըսըր բիրինճի	500
	8300
Մաթ պախը ամիրէ իչին շէհրի լիւ-ղաւու օլան պալէատէ մուհարէր իւլ ճինս վէլ մըգաթըր էրղալըն պիր սէնէ-լէյի պիր միւնագաա ալընճաղընտան ,	

Իթաեա թալիպ օլանլարըն իտարէնլի խասսա իտարէ մէճիսինէ կէլմէլէրի :

ՕՐԱՅՈՅՑ ՊԱՐԶ

1877

ԹՈՒԱԿԱՆԻՆ ՔՐԻՍՏՈՍԻ

ՅՕՐԻՆԵԱԼ

ՅԵՐԵՄԻԱ ՔԱՀԱՆԱՅԷ

ԽԱՍԳԻԻԼԻ

Որ նորաճոյլ ընտիր գիրերով տպեալ քտանի բոլոր գրաւճառաց քովը ի գին 60 վր :

ՍԱՀԻԳ ՂԱԶԷԹԱ

ԿԱՐԱՊԵՏ Յ . ՓԱՆՈՅԵՆՏ

Տալթատա իւլ շէլէնալի-գաղաթընա Նո . 41 Իրսի խաննտա

Հ . ՔԼԱՐՏԱԼԻՑ ՎԷ ԳՈՒՄԵՐԱՆԵՆ

Հ . ՔԼԱՐՏԱԼԻՑԻ , մաղաղաբնտա , Կէրէք գուրա վէ Կլէք էնէպի ֆօնաւ վէ սէհիմէրի սաթըն ալընք վէ սաթըլըր : Խորամիլէի սէհիմէր վէ բըրմէսլըր սաթըլըր : Գուքօնաք ըսգօնթօ ի-տիլըր : Եարաֆիեիւէ տայիր Կէր Նէվի ալաղ ու իթա իտիլըր : Մէգաթիւր մաղաղատա աթ իտէքի քեաղաթաթ տաթի պուլուսուր : ԱՎՍԹՐԻԱՆԸ 1861 ՍԷՆԵՍԻ ԻԳՐԱՄԻԼԻ ԽԹԻԳՐԱՅ ԹԱՀՎԻԼԱԹԸ ՎԷ ԲԵՐՍԵՍԻԵՐԻ 1876 ալաֆրանկա գէկտեմբեր 1 տէ շէքիլա , պիրինճի իլարմիսի 200,000 ֆիօրին տիր :

Ս . ԳՈՒՄԵՐԱՆԸ 90 ԸՆՃԸ ԲԻՆԳԵՍՈՒ

100,000 պիլէթ տէն 50,000 ի գաղանըր Սեպտեմբեր հոկտեմբեր վէ նոյեմբեր պաքընտա շէքիլա , 300,000 ՎԷ 300,000 ՎԷ 200,000 ՎԷ 150,000 ՎԷ 100,000 ՎԷ 50,000 ՎԷ 30,000 մաղը գաղանըլար :

ՀԱՆԳՐԱՆԱԳԱՐՇԸ ՍԻԿԵՐԻՆԸ

NORTH BRITISH AND MERCANTILE ASSURANCE COMPANY

ԵՕՐԹՁ ՊԵՐԻԹԻՇ ԷՆՏ ՄԷՐԻԵՆԹՅՈՒՆ

Նո . Լոնդոն վէ Եսթրոնգի Էսթրոնգի Էսթրոնգի Էսթրոնգի

Ինկ . Լր .	Ինկ . Լր .
Ասլը սլրմաե	2,000,000
Իտանիսլը սլրմաե	50,000
Ետանըն շիւսլիսինալն	
Հաղըլ օլմուլ ինթիեաթ	
ազճէսի	827,238 1,077.2
Իթի սէնսինտէ սաֆի քեալը	803,746

Ինկ . Լր .	Ինկ . Լր .
Ասլը սլրմաե	3,000,000
Իտանիսլը սլրմաե	50,000
Ետանըն շիւսլիսինալն	
Հաղըլ օլմուլ ինթիեաթ	
ազճէսի	315,000 1,665,000
Սաֆի քեալը	313,304

Սահիպ ինպա քէնտուսինին , պալտալքի իքի սիկուրթա գուրմանեալարըն ՊԻՐ-ԼԵՇՄԻՇ աճէնթօնու նասլ օլունմուլ օլուպ , ետանըն սիկուրթաթ իչին չօգ գօլալըր-աք վիրտիլի պիր հալտէ պուլուսուղուսու , քէնտի սիր չօգ միւլթէրիլէրին , վէ իսթանպօլուն բաղըթլըլու էհալիսինէ իլան իթմէնէ միւսարաթ իտեր :

Մէղքիւր գուրմանեալար , քէնտի տաթիլի նիղաճնալէրի մուհիլիմէ սիկուրթաեա թալթաթըլարըն էպիլիլէրի , պէյնէրինտէ ինպիլ իսթմէլէր տիր : Ետանըն սիկուր-թաթ իչին վիրտիլիլէր գօլալըլար իլէ պիր չօգ իլ եարմաեա միւլթէլար տիր : Ետանըն գաւաթ օլտուղու կիպի , Պէյոլու վէ Գալաթա վէ իսթանպօլ վէ ճիվար էհէր վէ քէլլէրտէ էպիլիլէ սիկուրթաեա թալթաթըլար :

Ֆիեաթ վէ սայլրէ հղընտա մալիւսմիլ ալմուլ իսթմէլէրին , Գալաթաա կալալանի-թաքնտա Ն Նիւմլը մաղաղաեա միւրաճաթ իլլէմէլէրի :

Մէղքիւր գուրմանեալարըն աճէնթօնու Վ . Ռ . ՍՈՒՆՆ